

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БІОЛОГІЇ ТВАРИН**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту
біології тварин НААН

Салига Ю. Т.
_____ 2021 року

Силабус навчальної дисципліни

**МЕТОДОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ
ТА ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

з підготовки доктора філософії
за спеціальністю 091 Біологія
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів

Схвалено рішенням вченої ради
Інституту біології тварин НААН
від « 19 » *листопада* 2021 р.
(Протокол № *9*)

Львів - 2021

Профіль дисципліни

Назва навчальної дисципліни	МЕТОДОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ ТА ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
Освітня програма	Біологія
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	09 Біологія, 091 Біологія
Обсяг дисципліни	4 кредити за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS.
Семестровий контроль	Залік
Час і місце проведення навчальної дисципліни Адреса викладання курсу	2-й навчання, 3-й, 4-й семестр, мала актовка зала ІБТ НААН, вул. В. Стуса, 38, 79034, м. Львів
Мова викладання	українська
Консультації з навчальної дисципліни	Консультації в межах передбачених робочою програмою курсу Онлайн консультація через Zoom, Viber понеділок, з 9:00-11:00 год.
Загальна інформація про керівника курсу /викладачів	Росаловський Володимир Петрович , к.б.н., н. с. email: ros.volodymyr@gmail.com Грабовська Олександра Степанівна , пр.н.с., к.б.н., с.н.с. e-mail: oleksandra.grb@gmail.com
Відповідальний науковий підрозділ	Лабораторія обміну речовин Лабораторія інтелектуальної власності та аналітичних досліджень Лабораторія фізіології, біохімії та живлення птахів

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, завдання та результати навчання

У навчальному курсі розглянуто: дотримання академічної доброчесності, основи підготовки наукових публікацій, оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності, презентації результатів досліджень.

Коротка анотація до дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувача ступеня доктора філософії системи теоретичних знань і практичних навичок необхідних для дотримання вимог академічної доброчесності при написанні публікацій та оформленні прав на об'єкти інтелектуальної власності, створення презентації, підготовки усної та письмової доповіді.

Завдання

Завдання курсу ознайомити аспірантів з вимогами: академічної доброчесності, вибору наукового видання для публікації, типами і правилами оформлення наукової публікації та науково-технічної документації, підготовки охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності, оформлення презентації, підготовки усної та письмової доповіді.

Програмні компетентності, які будуть сформовані після вивчення навчальної дисципліни:

Загальні компетенції:

- Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності
- Вміння працювати автономно
- Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, методи інтелектуалізації та візуалізації, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності
- Здатність до пошуку, синтезу та критичного аналізу інформації з різних джерел, у т.ч. результатів власних досліджень
- Здатність до презентації результатів власного наукового дослідження та спілкування у науковому і професійному середовищах державною та іноземною мовами
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- Здатність до розробки та керівництва науковими проектами, складання фінансового супроводу проєктів, реєстрації прав інтелектуальної власності

Фахові компетентності:

- Компетентність у володінні інформацією щодо сучасного стану і тенденцій розвитку світової і вітчизняної біологічної науки
- Здатність до критичного аналізу різних інформаційних джерел, авторських методик, концепцій сучасної біології, формування альтернативних стратегій, моделей, спрямованих на вирішення поставлених завдань відповідно до конкретних цілей наукового дослідження
- Здатність до розробки та керівництва науковими проектами, складання фінансового супроводу проєктів, реєстрації прав інтелектуальної власності
- Здатність вести наукову дискусію, усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, повного розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень
- Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі біології, оцінювати та забезпечувати якість досліджень.

Програмні результати навчання, які будуть сформовані після вивчення навчальної дисципліни:

- Знання філософських концепцій наукового світогляду, розуміння світоглядних та етичних засад науково-дослідницької та освітньо-викладацької діяльності
- Володіти методологією ведення науково-дослідних робіт, вміти організувати та планувати наукові дослідження, оцінювати їх ефективність.
- Знання та розуміння іноземної мови, здатність презентувати результати наукових досліджень, кваліфіковано відображати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях
- Вміння презентувати та обговорювати результати досліджень, брати участь у наукових дискусіях з науково-професійною спільнотою, колегами, вміти донести та відстояти свою власну позицію на конференціях, семінарах та форумах державною та іноземною мовами
- Вміння використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення
- Вміння працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, наукометричними платформами, готувати публікації, складати заявки на винаходи і відкриття, розробляти методичні та нормативні документи, технічну документацію
- Дотримуватись норм наукової етики, академічної доброчесності та біоетичних принципів у дослідницькій роботі з лабораторними тваринами
- Вміння самостійно виконувати та успішно захистити дисертаційну роботу

2. Переквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Вивчення дисципліни базується на знаннях аспірантів, отриманих у результаті вивчення основних базових дисциплін біологічного напрямку після завершення навчання на рівні бакалавр і магістр, а також загального та спеціального циклу дисциплін даної освітньої програми з підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти, зокрема, «Наукова англійська мова», «Методологія наукових досліджень», «Наукові дослідження в біології», «Наукові основи сучасної біохімії».

Знання, отримані при вивченні даної дисципліни, аспіранти можуть використовувати при підготовці наукових публікацій, охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності, доповідей на конференціях, семінарах та форумах.

Організація навчання

3. Програма навчальної дисципліни

Кредити ЄКТС	Кількість годин				
	Загальна кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота
4	120	44	18	-	58

Формат дисципліни

Очний у поєднанні елементів електронного навчання через систему Zoom.

4. Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми та заняття	Форма діяльності та кількість годин	К-ть годин
1	Особливості наукової публікації вимоги до структури, форми, змісту.	лекція	2 год
2	Вимоги до оформлення дисертацій. Документів та, звітів.	лекція	2 год
3	Види публікацій: статті, та тези вимоги до них.	лекція	2 год
4	Структурні елементи наукових текстів: посилання, таблиці, додатки, ілюстрації, список використаних джерел.	лекція	2 год
5	Принципи, мета і завдання презентацій результатів наукових досліджень.	лекція	2 год
6	Наукова презентація, візуалізація, технічні та часові обмеження.	лекція	2 год
7	Загальні принципи структурування дисертаційної роботи.	лекція	2 год
8	Підготовка до написання статті. Пошук інформації за темою статті.	лекція	2 год
9	Використання онлайн ресурсів під час роботи над власним дослідженням	лекція	2 год
10	Поширені помилки при презентації результатів наукових досліджень.	лекція	2 год
11	Способи побудови письмових презентацій результатів наукових досліджень.	лекція	2 год
12	Основні етапи підготовки усних результатів наукових досліджень: стратегія і тактика	лекція	год
13	Загальна характеристика авторського права	лекція	2 год
14	Право на інтелектуальну власність та об'єкти інтелектуальної власності	лекція	2 год
15	Предмет і метод права інтелектуальної власності.	лекція	2 год
16	Відмінності між патентним та авторським правом	лекція	2 год
17	Моніторинг джерел патентних наукової літератури за визначеною тематикою.	лекція	2 год
18	Структурні елементи заявок на отримання патентів, технічних умов України, настанов,	лекція	2 год

	нормативних документів		
19	Подання заявок на винахід та корисну модель та публікації наукових досягнень.	лекція	2 год
20	Методи вирішення завдань в науково-дослідній та інноваційній сферах.	лекція	2 год
21	Використання онлайн ресурсів для перевірки публікації на плагіат	лекція	2 год
22	Цитування та самоцитування.	лекція	2 год
Всього			44 год

Практичні заняття

№	Назва теми та заняття	Форма діяльності та кількість годин
1	Журнали що належить до Web of science и Scopus	семінар 2 год
2	Вимоги оформлення джерел літератури	семінар 2 год
3	Підготовка презентації для демонстрації на наукових заходах	семінар 2 год
4	Вимоги до результатів дисертації. Основні етапи захисту дисертації	семінар 2 год
5	Як оптимізувати час роботи над текстом дисертації за допомогою Microsoft Word	семінар 2 год
6	Оформлення звіту про завершену роботу	семінар 2 год
7	Загальна характеристика права інтелектуальної власності	семінар 2 год
8	Нормативно-правовою база у сфері об'єктів інтелектуальної власності	семінар 2 год
9	Підготовка документів та порядок реєстрації прав інтелектуальної власності	семінар 2 год
Всього		18 годин

Завдання для самостійного опрацювання

№	Назва теми та заняття	Форма діяльності та кількість годин
1	Правила, підготовки презентацій результатів досліджень	5 год
2	Вимоги до презентацій результатів наукових досліджень	5 год
3	Механізм реєстрації прав інтелектуальної власності.	5 год
4	Роль права інтелектуальної власності у науковій діяльності	5 год
5	Вимоги до ділової мови під час складання наукових	5 год

	документів.	
6	Нормативно-правова база при презентації результатів наукових досліджень	5 год
7	Застосування наукометрії як критерію оцінки результатів власної наукової діяльності	3 год
8	Методика збору та систематизації матеріалу для написання дисертації	5 год
9	Вимоги до апробації результатів наукового дослідження	5 год
10	Організаційні основи науково-дослідної діяльності	5 год
11	Використання онлайн ресурсів під час перевірки публікації на плагіат	5 год
12	Підсумковий контроль	5 год
Всього		58 годин

5. Самостійна робота аспіранта

Завдання для самостійної роботи: підготовка до практичних, семінарських занять, опрацювання навчального матеріалу згідно тематичного плану із застосуванням сучасних інформаційних технологій, освоєння біохімічних методів дослідження та експериментальних моделей, пошуку online спеціалізованих ресурсів з презентацією сучасних методів та технологій біохімічних досліджень, підготовка до екзамену.

6. Методи навчання

- Пояснювально-ілюстративний (мультимедійні лекції, розповідь, пояснення, навчальна дискусія, обговорення питань навчального матеріалу зі здобувачами).
- Дослідницький (практичні заняття).
- Частково-пошуковий (самостійна робота пошукового характеру).

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни

Вимоги та правила поведінки учасників освітнього процесу:

- **правила відвідування занять та перескладань:** присутність на занятті є обов'язковим. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Форма та терміни відпрацювання узгоджуються з аспірантом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може проходити дистанційно за погодженням із керівником курсу.

- **правила поведінки на заняттях:** активна участь у обговоренні навчального матеріалу;

- **правила призначення заохочувальних балів:** заохочувальні бали аспірант може отримати за підготовку інформації з наданих питань;

- **політика дедлайнів:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку;
- **політика щодо академічної доброчесності:** аспіранти мають дотримуватимуться правил Академічної доброчесності – як їх викладено на сайті ІБТ НААН.

Системи оцінювання та вимоги

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за універсальною шкалою:

Кількість балів	Оцінка ECTS	Оцінка
100-95	A	Відмінно
94-85	B	Дуже добре
84-75	C	Добре
74-65	D	Задовільно
64-60	E	Достатньо
менше 60	FX	Незадовільно
менше 40	F	Не допущено

8. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: монографія за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с
2. Гончарук Т. В. Основи наукових досліджень. Тернопіль 2014. 278 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О.В. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
4. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. Центр навчальної літератури 2019. 350 с
5. Остапчук М. В., Рибак А. І., Ванюшкін О. С. Методологія та організація наукових досліджень: підручник. Одеса: Фенікс, 2014. 375 с
6. Салига Ю.Т., Грабовська С.В. Стандарти наукового ступеня доктора філософії у галузі молекулярно-біологічних наук. Львів, 2017. 39 с.
7. Prathapan K. Research Methodology for Scientific Research. Dreamtech Press, 2019. 272 p.

Додаткова література

1. Чмиленко Ф.О., Жук Л. П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Д.: РВВ ДНУ, 2014. 48 с.
2. Khine M.S. Advances in Nature of Science Research: Concepts and Methodologies Springer, 2012. – 268 p.
3. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

4. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Віче : НУВГП, 2016. 151 с.

Інформаційні ресурси

<https://ukrpatent.org/uk/articles/bases2>.
<https://base.uipv.org/searchINV/>
<https://news.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/03/innovatsijna-polityka-1.pdf>
<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2664>
http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/35955/1/7_30-34.pdf
https://pidru4niki.com/1259060539765/marketing/innovatsiyna_polityka
https://kneu.edu.ua/userfiles/our_partners/gudrun/3_UA.pdf

<https://search.yahoo.com/?fr=altavista>
<http://www.pubmed.gov/>
<https://www.sciencedirect.com/>
<https://arxiv.org/>
Український біологічний сайт <https://my.science.ua/directory/biology/>
<https://www.researchgate.net>
<https://www.sciencedirect.com>
<http://ukrbiochemjournal.org/>
<http://www.orcid.org>.
<https://prometheus.org.ua/>
Український інститут науково-технічної експертизи та інформації
<http://www.uintai.kiev.ua/>
Бібліографічні менеджери
http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/na_dopomogu_naukovc_yam/systemy_upravlinnia.pdf

Нормативно-правові акти

Затвердження Вимог до оформлення дисертацій. Наказ МОН № 40 від 12.01.2017р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>

Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: наказ МОН України від 23 вересня 2019 р. № 1220. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text>

Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-п#Text>

Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.